

GOSPODARSTVO

TRGOVINA • FINANCA • INDUSTRIJA • OBRT • KMETIJSTVO

LETO VIII. ŠT. 179

PETEK, 30. JULIJA 1954

TRST, UL. GEPPA 9 - TEL. 38-933

Gre za obstanek tržaškega ljudstva

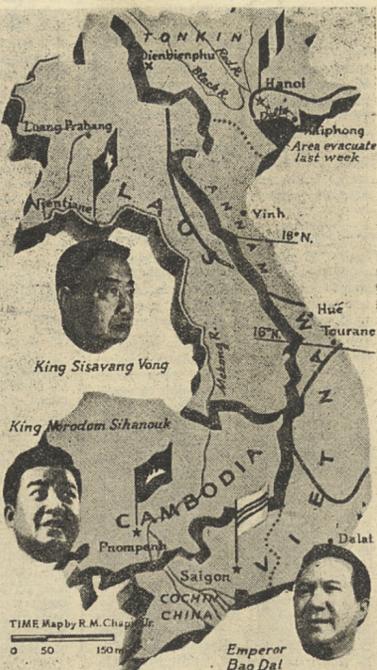
V našem zadnjem članku «Mimo Jugoslavije...» smo izsledili živo željo tržaških gospodarstvenikov...

Konec osemletne vojne v Indokini Francija vodi bolj neodvisno politiko - Nesoglasja z Ameriko?

O čudovitem možu — Mendès-Franceu, ki je junija meseca prevzel državno krmilo v Franciji, smo že kratko poročali...

Francoski bodo moral izprazniti bogate severne predelje Vietnama (mest Hanoi) do 11. oktobra...

puvedala vlogi svetovne velesile in da hoče Mendès-France s korenito politiko postaviti Francijo v svetovnem okviru...

Indokino sestavljajo tri države — Vietnám, Laos in Kambodža. Vse tri so članice Francoske zveze in uživajo avtonomijo.

Grška trgovina z Nemčijo in Italijo

NEMCI UTRUJEJO SVOJ GOSPODARSKI POLOZAJ

Obisk predsednika grške vlade Papagosa in ministra za vskladitev v Zahodni Nemčiji bo imel poleg političnih tudi gospodarske posledice.

vedar je bila konec marca v teku izvršitve novih uvoznih dovoljenj za uvoz iz Italije...

Iz Italije je Grčija uvozila v prvem tromesečju za 5.307.906 dolarjev blaga, v Italijo pa izvozila za 6.091.885 dolarjev...

Dosedajni predsednik Zahodnonemške republike dr. Theodor Heuss je bil vnovič izvoljen za predsednika, in sicer za nadaljnjih pet let.

Ali so Jeffersonove ideje še žive?

Dne 4. julija 1776 se je 13 naselbin od severni ameriški obali otreslo angleškega gospodarstva in se združilo v neodvisno državo.

Te ideje je prvič izrazil predsednik Tomaz Jefferson v njegovem odločitvenem listu o Nemčiji iz Washingtona...

Po zenevskem sklepu se država Vietnám razdeli na dva dela po 17. vzporedniku — tako nekako kakor je bila razdeljena Koreja na dva dela...

Zakaj ne bi rajši sprejeli roke, ki nam jo zopet ponuja Jugoslavija? Pogajanja, ki so se zdaj pričela v Trstu med predstavnikoma Jugoslavije in Zveze...

Za bodoči razvoj v svetu je izrednega pomena, da so Francozi s pomočjo Angležev zaključili sporazum nekako na svojo roko in pri želji Američanov, ki so bili za nadaljevanje bor-

ni današnji dejanski moči. Francija naj bi potem ne bila več odvisna od Združenih ameriških držav...

riške turiste. Turizem je lansko leto v Italiji dosegel rekordni uspeh. V Italijo in namreč prišlo 7.681.870 tujih turistov...

NOVA NAROČILA ZA ITALIJO Po poročilih iz Heidelberga v Zah. Nemčiji je ameriški glavni tisk za Evropo dodelil Italiji nova vojaška naročila...

POLITIČNO OZADJE VOJAŠKIH NAROČIL V ITALIJI

V zadnji številki «Gospodarstva» smo poročali o najnovejših ameriških naročilih v Italiji, ki dosežejo znesek 27 milijonov 200.000 dolarjev.

V vzdušnem času se je Washington odločil za nove smerice glede poveljanja sklepanja pogodb, in sicer v smislu, da podjetja, v katerih predlaga delavstvo, organizirano v komunističnih sindikatih, ne prejmejo nikakršnih ameriških naročil.

Obseg poslov, ki so bili zaključeni z Jugoslavijo na zadnjem velesejmu, je najboljši očiten dokaz, kako bi se dalo delati z Jugoslavijo. Zaključeni posli so preslegli 200 milijonov lir, medtem ko predvideva jugoslovanski predlog od oktobra lanskega leta izmenjavo v obliki smera v višini 12 milijard!

Letos je Italija prejela razmeroma več vojaških naročil off shore kakor katere koli druga evropska država. Poleg tega so naročila Italiji velja kakor so bila v letih 1952 in 1953. Nad 90% pogodb za gradnjo manjših ladij je bilo sklenjenih prav v Italiji.

OD STETTINA DO SPEGINA Nemska luka Stettin je pred vojno šela 390.000 prebivalcev. Poljski so iz Stettina povabili sovjetskim pokroviteljstvu napraviti v Spegin (Sopotin).

Med osnovnimi jstvinami je igra od zdaj riž važno vlogo pri pošiljanju darilnih pošiljk iz Trsta v Jugoslavijo. Toda zdaj se je tudi riž znatno pocenil. Pri jstvinarjih se je namreč pojavil makedonski riž, moj znanec je iz bolgarskih časov. Prav nič lep ni riž in naj nam ne zameti, ako mu kar v obraz povemo, da je kak grd. Zato pa je mnogo bolj okusen in se ne razkaha in zvoneti tako lahko kakor italijanski. Ker že govorimo o hrani, zavijimo jo kar v gostilno, da vidimo, kako in kaj. In sicer v čisto navadno gostilno v starem mestu. Tja greš skozi obok na korzu, kakor greš pri nas v Trstu z Borznega trga skozi portico v staro mesto. Razlika je le v tem, da je reski obok

TRGOVSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN CONO A V ponedeljek, 6. julija so se v Trstu začela pogajanja med jugoslovansko trgovsko delegacijo in predstavniki ZVU za sklenitev trgovinskega sporazuma.

Med drugim so predstavniki ZVU za sklenitev trgovinskega sporazuma. Psebeno trgovinsko odposlanstvo FLR Jugoslavije je prispevalo v Trst v nedeljo. Nacučuje mu svetnik tajništva za znanulo trgovino inž. Slobodan Karič. Ostala člana sta Nikola Krajinović in Branko Zlatarić.

TRGOVSKA POGAJANJA MED JUGOSLAVIJO IN CONO A V ponedeljek, 6. julija so se v Trstu začela pogajanja med jugoslovansko trgovsko delegacijo in predstavniki ZVU za sklenitev trgovinskega sporazuma.

Med drugim so predstavniki ZVU za sklenitev trgovinskega sporazuma. Psebeno trgovinsko odposlanstvo FLR Jugoslavije je prispevalo v Trst v nedeljo. Nacučuje mu svetnik tajništva za znanulo trgovino inž. Slobodan Karič. Ostala člana sta Nikola Krajinović in Branko Zlatarić.

USTANOVITEV ZDRUŽENJA SEJMOV FLRJ Za vskladitev jugoslovanskih sejmov

(Od našega stalnega dopisnika)

Po vojni je vzdrževanje, obnova in povečanje proizvodnje najnujnejši zahtev ali pridobivanje novih. Kot najboljši predpoveljavci za navezovanje stikov med neodvisnimi in nacionalni velesejem splošnega ali posebnega značaja.

Ljubljani, kjer je Ljubljansko razstavniško organizacijo z uspehom nekaj specializiranih razstav; po tej poti se bo tudi plodno razvijalo.

Glavni namen je bil že leta 1947 organiziran prvi povojni velesejem v Zagrebu, kjer je že prej obstajala takšna ustanova, ki je bila ena izmed najstarejših na Balkanu in v Evropi sploh ter je uživala mednarodni sloves. Res, da so imeli po vojni jugoslovanski velesejmi izredno dokumentacijsko obelježje; toda v tistem času so ustrezali potrebam države, ker je bilo treba s takimi prireditvami čim bolj mobilizirati tisoče in tisoče novih in mladih sil in vzbuditi njihov ustvarjalni zanos.

Clani združenja bodo postali vsi jugoslovanski sejmi, ki imajo svojo posebno organizacijo. Naslednji pogoj je, da morajo uprave prireditelj vsaj po eno prireditev nacionalnega ali mednarodnega značaja na leto. Posti se lahko zaključijo samo med proizvajalci in trgovci ali med trgovci in trgovci. Novo združenje bo posvetilo posebno pozornost ureditvi jugoslovanskih podjetij na tujih sejmih in pravilno usmerjeni propagandi za jugoslovanske sejme.

NOVA NAROČILA ZA ITALIJO Po poročilih iz Heidelberga v Zah. Nemčiji je ameriški glavni tisk za Evropo dodelil Italiji nova vojaška naročila, in sicer italijanski vladi in dvema zasebnima italijanskima podjetjema v skupni vrednosti 21 milijonov 400.000 dolarjev (13 milijard 375 milijonov lir). Italijanski vladi je bilo izročeno naročilo v vrednosti 13 milijonov 900.000 dolarjev, in sicer izdelava protiletalskih topov kalibra 40 mm model L-70. Milanska družba Officine Meccaniche S. p. A. je sklenila pogodbo v vrednosti 7 milijonov dolarjev za izdelavo kamionov z nosilnostjo 5 ton predvsem za prevoz zločivih mostov. Rimska družba «Compagnia generale automobili» (CGA) je prejela naročilo v vrednosti 500.000 dolarjev, in sicer za obnovitev 1200 avtomobilskih vozil takšne vrste, kakor so jih uporabljali med zadnjo vojno. Tako se je vrednost ameriških vojaških naročil v Italiji po letu 1952 dvignila na 478 milijonov dolarjev (nad 293 milijard lir). Denar gre iz sklada za vzajemno varnost.

UVOZ PLEMENSKE ZIVINE V ITALIJO Italijanska vlada je izdala odlok, po katerem je uvoz plemenske živine opročen carine.

Reka - odraz življenjske sile jugoslovanskih narodov

širši, z majhnim stolpom in veliko urno nad njim. Še 15 korakov, obrat na levo in že smo v naši gostilni. Juhe ni; čorba, tam ji pravijo «manestra», stane 20 dinarjev. Pravačprav je zelo živahno, toda mrska slika je naravnost očarajoča, tako da kmalu pozabiš na mesto za svojim hrbotom in zamakneš gledač na bujno življenje po lesketajoči se morski gladini. Vse se giblje in drvi sem ter tja po morju, po obali in po pomolih, ki kakor orjaške roke od obeh strani objemajo notranjo luko. Vse služi morju. Pravkar prenašajo priplavo iz petih avstrijskih avtomobusov na parnik, s katerimi se avstrijski turisti popeljejo na otoke. Vse druge velike luke so mi napravile vtis, da mesto vlada nad morjem. Na Reki pa je dokaj jasno, da je mesto odvisno od mrtjari in nje-mu popolnoma podrejeno.

Tudi na kisló mleko (jogurt) ne smemo pozabiti. Na Reki so mlečni lokal, kamor greš na časo kislega mleka, plašča ga po isti ceni kakor navadno sladko mleko. Zakaj pa prodajajo v Trstu kisló mleko petkrat dražje kot navadno mleko? Ena osminka kislega mleka (jogurta) stane namreč pri nas namesto 10 kor 50 lir.

na levi in Kvarnerskim otoki na sredini, kakor na dlani. Nato te domislja sama popelje dalje po romantični Dalmaciji dol do skoraj pravljene Crne gore. Kaj je naš Trst v primeri s tem? Trst se v turističnem pogledu ne da niti od daleč primerjati z Reko. Na Reki so turisti v veliki zadržaji glede izbire, kam naj bi se odpeljali, v Trstu pa niso v zadregi, ker nimajo kaj izbirati.

Po obedu v preprosti gostilni pojedemo v odlično kavarno na Trg Republike, ki je, kakor tržaški trg pred magistratom, odprt proti morju. Čen

Med drugim so predstavniki ZVU za sklenitev trgovinskega sporazuma. Psebeno trgovinsko odposlanstvo FLR Jugoslavije je prispevalo v Trst v nedeljo. Nacučuje mu svetnik tajništva za znanulo trgovino inž. Slobodan Karič. Ostala člana sta Nikola Krajinović in Branko Zlatarić.

prelepa pokrajina tako strašno zamerjena in zapuščena. Vrhu tega je bila ta primorska dežela državno pravno razkosana na tri dele in tako popolnoma odrezana od Reke, ki je bila pod madžarsko upravo.

Mnenje drugih

Kaj misli avstrijski list Nacionalsozialistischen list «Saaburger Nachrichten» (17. VII.) je priobčil članek Clauas Gattererja o tržaškem upravljanju. V njem prihajajo do izraza stare nacionalsozialistične simpatije do italijanskih nacionastov in iredentistov. Tako n. pr. piše Gatterer, da so Slovenci predstavljali v Julijski krajini vginjajočo manjšino. Delitev Svobodnega tržaškega ozemlja je za Italijo uspeh, ki pa se v Rimu ne veselijo posebno, ker postavila Jugoslavija nove zahteve. Kljub denarju, ki ga Italija po vojni pošilja v cono A, je gospodarstvo Trsta na tleh. V Trstu se vedno bolj širi gibanje za neodvisnost. Ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja bi po mnenju pisca pomenila konec italijanstva Trsta.

DVE MISLI Kdor potrebuje odlikovanja, dokazuje, da jih ne zasluži; kdor pa jih res zasluži, jih ne potrebuje. Dvajset let je mnogo, ako jih ima človek pred seboj, toda ne pomenijo nič, ako so že za njim. Mi hočemo nenčno uresničevati življenje, toda hkrati se nam odevajo. Kakšna komedija! (Martin Kessel.)

PROTI DELITVI NA BLOKE, Jugoslavski državni tajnik (minister) za zunanje zadeve Kojac Popović se zavedava v mednarodni politiki za sodelovanje med evropskimi državami...

ŠVICA IMA PREVEČ SIRA

Ob pričetku novega mlečnega leta, ki se začelja 1. maja, so ugotovili v Švici, da so narasle zaloge sira in masla...

MEDNARODNA TRGOVINA

Tržaški lesni trg Vse kaže, da so se cene na tržaškem lesnem trgu nekoliko uvrstile. Trgovina z Bliznjim vzhodom ni popolnoma oživela...

MLADINA TRKA NA VRATA. Glavni odbor demokratske stranke v Italiji je izbral 46-letnega poslanca Amintora Fanfanija za glavnega tajnika stranke...

ALJI BO POVEČANA CARINA NA UVOZ SVINCA IN CINA V ZDA? Ameriška tarifna komisija je predsedniku Eisenhowerju predložila, naj povzraščeno carino za svinco in cink...

OLAJŠANO POTOVANJE NA VELESJEJEM V LIPSKEM. Velesejem v Lipskem (Leipzig) bo od 5. do 15. septembra. Oblasti Vzhodne Nemčije bodo dovolile tujcem na sami meji, ako predložijo velesejsko izkaznico...

SLABSI PRIDELEK MANDELJNOV. Letošnji pridelek mandeljnovega oreha v Franciji, Francoskem, Maroku, Iranu, Italiji, Portugalski in Španiji, ki pripadajo skupno z Združenimi državami največ mandeljnov na svetu, je za 14% manjši kot lani...

VINO CASALE MONFERRATO. Črno navojzino vino 9-10 stop. 5340-5780 lir/l; bel moškak extra 12.350-13.140; Barbera extra 9160-9560; Grignolino 10.470-11.350.

ATOMSKA BOMBA V INDOKINI? Ako so časopisna poročila točna, je predsednik angleške vlade Churchill nedavno odptoval v ZDA, ker je zvedel, da nameravajo Američani uporabiti atomsko orožje v Indokini.

V ZAHODNI NEMCIJI so 20. julija obhajali desetletnico atentata nemških oficijev na Hitlerja. Pekišnik stol pod Hitlerjevo mizo v generalštabu je postavil polkovnik Stauffenberg, vendar je bil Hitler ob eksplozivni ranjen samo v rko. Stauffenberg in mnogo drugih oficijev je plačalo atentat z glav. Vojna je trajala še dobrih 10 mesecev.

POMORSKE VAJE DRZAV ATLANTSKE POGODBE so bile okoli 20. do 23. julija. Vaj so se udeležile ameriške, angleške, francoske, italijanske, grške in turške ladje. Poveljevala je angleški admiral Mountbatten, poveljniki atlantske mornari in Sredozemlja.

NOVA SOVJETSKA POTEZA. V posebni noti je Sovjetska zveza povabila Vel. Britanijo, Združene države in Francijo na pogajanja za sklenitev pogodbe ki bi zajemala skupno varnost Evrope. Pogajanjem naj bi prstovovali tudi Kitajci. V zahodnih diplomatskih krogih so mnenja da skuša sovjetska diplomacija s podobnimi potezami preprečiti dokončni pristop Francije k Evropski obrambni skupnosti. Američani so zelo hladno sprejeli to ponudbo.

MED ANGLEŽI IN AMERICANI. V ZDA ni pomembnejšega politika ali lista, ki bi bil za vstop komunistične Kitajske v organizacijo družin narodov, medtem ko na angleškem teko najde človeka, ki bi bil proti vstopu Kitajske v OZN.

Danskem. V Nemčiji je zelo v rabi kolo s majhnim pomožnim motorjem, ki je zelo poceni. Zaradi visoke cene, ne si tržaščani ne morejo nabaviti takšnega motorja, ker je Svobodno tržaško ozemlje vključeno v italijanski carinski sistem. Italijanski pomožni motorji so razmeroma dražji in šibkejši.

Tudi v Jugoslaviji se je pričela po vojni razvijati proizvodnja koles, vendar so tam kolesa še predraga. Tako n. pr. stane kolo, izdelano v ljubljanski tovarni 30.000 dinarjev. V Italiji je proizvodnja koles že zelo napredovala. Dobro kolo italijanskega izdelka stane okoli 30.000 lir. Tudi na Tržaškem so znana kolesa avstrijske znamke »Pucha. Na glaslo so kot zelo odporna. Trpežna so zlasti angleška kolesa. V Franciji so zelo razširjena kolesa »Peugeot.

V Subotici bodo začeli izdelovati motorno kolo svojevrsnega tipa. Se slika nam kaže, da je to neka kombinacija med običajnim motornim kolesom in motokuterjem, kakršne vidimo n. pr. v Trstu. To novo motorno kolo bodo v Jugoslaviji izdelovali v licenci

Trgovina s tobakom

DVIG POTROŠNJE TOBAKA NA NORVESKEM. Zaradi povečanja proizvodnje cigare in tobaka za pipe se je potrošnja tobaka v Islandiji in norveških tleh (tobakih) dvignila od 4300 ton leta 1952 na 4400 ton v lanskem letu. Lansko leto so norveške tobakne tovarne uvozile 4.170 ton nepredelane tobake, od tega 3.583 ton oziroma 86% iz Združenih držav. Letošnje potrebe po nepredelani tobaku cenijo na 8.400 do 4.900 ton, od tega nameravajo približno 85% uvoziti iz Združenih držav.

UVOZ AMERISKEGA TOBAKA. Ker mora Pakistan poljske pridelke uvažati, so se možnosti za povečanje izvoza ameriških poljskih pridelkov v to državo povečale. Tako n. pr. nudi Pakistan stalno močno tržišče za ameriški bombaž, čigar vlakna so dolga dva in pol do tri cm, ki služijo za tkanje kvalitetnih tkanin. Cenijo, da se v letošnjem letu uvozi ameriškega tobaka v Pakistan znatno povečal ter bo zelo presegel sedanjo vrednost uvoženega tobaka (2 milijona dolarjev letno). Pakistan mora uvažati nadalje še rastlinska olja in mlečne izdelke.

VISJA CENA DOMACHEMU TOBAKU. V VENEZUELI. S pojavom nove tobačne družbe na tobačnem trgu v Venezueli se je dvignila povprečna cena domačemu tobaku. Cena, ki jo plačujejo največji tovarni tobačnih izdelkov, je padla od 1.75 dolara (1.100 lir) za kg v lanskem letu na 1.35 dolara (850 lir) za kg ob pričetu letošnje tržne sezone za tobak. V istem času pa je novo podjetje, ki bo pričelo obratovati že letošnje leto, plačevalo povprečno 1.80 dolara (1.125 lir) za en kg domačega tobaka. Zato je v Italijo veliko nezadovoljstvo med pridelovalci tobaka, posebno med tistimi, ki so podpisali pogodbo z obema tobačnima tovarnoma, katerima ni preostala drugega, kot da sta v juniju dvignili odkupno ceno na 1.80 dolarja za kilogram.

RAZVOJ ITALIJANSKE PROIZVODNJE UMETNIH VLAKEN. V letu 1953 in letos je bil razvoj italijanske proizvodnje sintetičnih vlaken ugodnejši. Umetne svile, rajona in celične volne so lansko leto izdelali 110.000 ton (l. 1952 komaj 80.000); italijanski delež na svetovni proizvodnji je dosegel letos 6,2%, prejšnje leto 4,9%. Najvažneša podjetja na tem področju sta Snia Viscosa in Chatillon. Na tri dve podjetji odpadejo okoli 3/5 italijanske proizvodnje. Potrošnja na domačem trgu ne napreduje, pač pa se je povečal izvoz. V Vzhodni Aziji prodaja Italija tkanine iz umetnih vlaken celo izpod cene, po kateri prodajajo Japonci. Gre za pravi dumpng. V Italiji proizvajajo tudi nylon in perlon, ki je v Italiji znan pod imenom Iulon. Nylon proizvajajo združeno podjetje Rhodiatoce, ki je lastina Montecatinija. Perlon (Nilon) proizvajajo podjetja, ki so pod nadzorstvom družbe Snia Viscosa. V kratkem bodo v Italiji pričeli proizvajati tudi polivinil (novil) in terlen.

Koliko vročine prenese človek Človek zdrži 10 minut tudi pri toploti 130 stopinj, s katero lahko oprazhi vsako meso. V tem času se bo njegova toplota dvignila od 37,2 na 38,9. V topli vodi pa prenese človek samo toploti 45,5 stopinje, sicer ga po osmih minutah lahko doseže najhujše. Razlog za to je visoka toplota. Človek torej prenese mnogo višjo vročino, ako je suha. Toploto v človeku ustvarja hrana, ki jo je zaužil. Tako nastaja v njem pravi kotel, ki odda na dan okoli 2600 kalorij. S to toploto lahko zavre 26 litrov vode.

Med vročino imamo navado, da si s robcem brišemo pot. To ni priporočljivo. Pot namreč hladi in človeku koristi.

IZMENJAVA ANGLEŠKIH IN RUSKIH STUDENTOV. 24 sovjetskih študentov in študentk je obiskalo angleška mesta, medtem ko je 30 angleških dijakov odpotovalo v Moskvo.

mobile ameriške znamke »K-F« (Kaiser-Fraser), ki zaradi ječe (džipe) Willys, ki jih izvažajo v 20 raznih držav.

AER Macchi Predstavnik za Trst in cono A GABRIELLE MARTELLANI Trieste - Via R. Timeus 4 - Tel. 90-298

PROMET v pristanišču

Med 8. in 18. julijem se je ladijski promet skozi tržaško pristanišče gibal takole: ITALIJANSKE IN TRZASKE LADJE: »Vera« je priplula iz Ancone in odplula v Geddo natovorjena. »Irima« je prispela iz Aleksandrije z 269 t in odplula v Beirut natovorjena. »Vittoria S.« je priplula iz Ravenna prazna in odplula v Tripolis. »Fernanda« je prispela iz Ravenna prazna, se vrnila natovorjena z mineralnim oljem in zopet priplula v Trst. »Didotio Tripovicova« je priplujala iz Ras Tanure 15.978 t surovega olja in se vrnila prazna. »Teresa Osulicova« je priplula iz Kazablanka s 110 t in se vrnila natovorjena. »Valforitax« je prispela iz Ancone prazna, odplula v Benetke in se vrnila v Trst. »Elba« je priplula iz Rio Marina s 3476 t in se vrnila prazna. »Maria Caria« je prispela iz Pireja s 43 t in odplula v Genova z 203 t. »Barletta« je priplula iz Carigrada z 2 t in odplula v Pirej natovorjena. »Esperia« je prispela iz Bejruta s 870 t in se vrnila natovorjena. »Manica« je prispela iz New Orleansa s 142 t in odplula v Benetke prazna. »Monreak« je priplula iz Tampe s 303 t in odplula v Benetke prazna. PRIPLULE SO: »Zauca« iz Benek. »Martex« iz Valmazzinghi prazna. »Africa« iz Capetowna s 492 t. »Mamele« iz Konstante s 540 t lesa. »Caterina« iz Caneta s 15 t peska. »Messapia« iz Haife s 6 t. »Cagliari« iz Londona s 115 t. »Pelmatolac« iz Plombina z 2221 t železne železe. ODPLULE SO: »Paolo Tosca-

Voda poplavlja polja in mesta

Kar sredi polja — v mesecu juliju — je nenadoma sneg pokrival Alpe. Nato je pritiskala odjuga, ki so se ji pridružile izredne nevihte. Silno vodovje se je žilo na Donavi in po nemških rekah (Isarju) ter preplavilo polja, vasi in celo mesta. Že od 16. stoletja se po Donavi niso zivale take množine vode kakor ob tej prilokosti. Se preden je to pravo pravdomorje doseglo Budimpešto, je moralo v Nemčiji in Avstriji zapustiti svoje domove okoli 70.000 ljudi. Na Dunaju so pomagali ljudem tudi Rusi in Američani. Samo na Bavarskem je Donava poplavlila 1000 kvadratnih kilometrov zemlje in povzročila nad 100 milijonov nemških mark (pol-drugo milijardo lir) škode. V Linzu na Avstrijskem so morali spraviti v zaslika bivališča 15.000 ljudi. V vzhodni Nemčiji so morali izseliti 23.000 oseb. Tam je izgubilo življenje 14 ljudi. Ogromno škodo je Donava povzročila tudi v Budimpešti in na Madžarskem sploh. V tem času so v Jugoslaviji hitro utrjevali nasipe ob Donavi. Pri Bezdanu in Apatinu so povečali in utrjevali nasip v dolžini 48 m. Nato so podaljšan nasip za nove 4 km. Pri tem pomagala tudi vojska. Dne 24. julija je Donava dosegla najvišji raven, odkar pomniho ljudje. V Osijeku so morali izprazniti nekatera predmestja, ker je Drava podrla nasipe. Donava je poplavlila del Vukovara. Na obrambnih nasipih je delalo po več kakor 3000 ljudi, ki so jim pomagali tudi vojak. Pri letošnjih poplavliah je bilo v Jugoslaviji prizadetih nad 100.000 hektarov zemljišč; škoda znaša okoli 2,8 milijarde din.

Turizem

Uvoz valute v Jugoslavijo. Potniki, namenjeni v Jugoslavijo, lahko vzamejo sedaj s seboj 1500 dinarjev, in sicer v bankovcih po 50 dinarjev. Doslej je bil dovoljen uvoz samo 500 dinarjev v bankovcih po 50 dinarjev. OPCINE-CAMPING. Pri Obelisku na Opčinah so odprli turistično taborišče (camping), ki je nameščeno pod borovci. Sredi taborišča je umivalnica (s tekočo vodo) in bifejem. Taborišče razpolaga tudi z lastnimi šotari, v katerih je po več postelj (brez perila). V tem času tabori pri Obelisku okoli 25 do 30 avstrijskih in Nemcev. Turisti lahko taborijo tudi v lastnih šotarih. Taborjenje stane 150 lir na noč. Oskrbnik bifeja razpolaga tudi z avtomobilom za primer kakršne koli potrebe. V taborišču je nameščen tudi telefon. CAMPING-ATLAS. »Deutsche Camping Betreuungsgesellschaft« v Berlinu je izdala priročnik, Camping Atlas »CID« (372 strani, cena 4,10 DM). V priročniku je navedenih 305 turističnih taborišč v Zahodni Nemčiji po abecednem redu. S tem priročnikom turist lahko samo poišče taborišče, kjer lahko tabori na prostem. »Romantisches Dalmatien — Herrliches Griechenland«. V tej knjigi (350 strani) opisuje švicarski pisatelj Edwin Wieser svoje vtise z dalmatinske in grške obale. Ob Dalmaciji se je vozil z jugoslovansko ladjo »Partizanka«. Pisatelj je navdušen za lepote dalmatinske obale. Knjiga je izšla v založbi Aehren Verlag, Affolten am Albis.

ZAVAROVANJE PROTI DEZJU MED LETOVANJEM. Zavarovanje letno v Nemčiji uvedli zavarovanje proti dežu med letovanjem. Turist, ki se odpravi na dopust in ki misli prebiti na počitnicah vsaj 14 dni v času od maja do srede oktobra, se lahko zavaruje proti dežu s plačilom določene premije. Zavarovana vsota mo, ra znašati najmanj 200 nemških mark, ne sme pa presegati 500 mark. Lansko leto je družba morala plačati zavarovalnino za 100.000 deževnih dni, tako da je morala izdati več kakor je prejela za premije; primanjkljaj je dosegel 60%. Kljub temu je družba nadaljevala s svojim delom. Zavarovanje velja za bivanje v 3500 krajih Zahodne Nemčije.

V ANGLIJO JE V PRVIH PETIH MESECIH 1954 prišlo okoli 260.000 tujih turistov; to število je samo za 0,7% manjše kakor je znašalo število gostov ob kronanju kraljice Elizabete. Iz Nemčije je prišlo 18.000 gostov, iz Francije 28.000 in iz Holandije 18.000. VEC TUJCEV NA MADZARSKEM. Angleški listi poročajo, da madžarska oblastva ne delajo več težav tujcem z Zahoda, ki bi radi potovali po Madžarskem. Madžarski državljani se danes laže približajo tujcem, ki prihajajo tja. Minister za trgovino je postal Laszlo Hai, ki je strokovnjak za trgovino med Vzhodom in Zahodom.

„GOSPODARSTVO“ — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Trst, Ulica Geppa 9, tel. 38-933. CENA: posamezna številka 15; za Jugoslavijo din 15, za cono B din 15. — NAROCNINA: za STO in ita lito letna 600 lir, polletna 350 lir. Poš. ček, račun »Gospodarstva« št. 11-9396; za Jugoslavijo letna 360 din, polletna 200 din; naroča se pri A.D.I.T.-u, DRZ. ZAL. SLOVENIJE, Ljubljana, Sfritarjeva ulica 3-1, ček, rač. pri Narodni banki št. 696-P. 892; za cono B letna 380 din, polletna 200 din, naročnine se polagajo pri »LIPAS«, Koper; ostalo inozemstvo 2 dol, OGLASIS se naročajo pri PUBLIIPRESS, Trg Golonci 4, Trst, tel. 93-589, ali neposredno pri upravi »Gospodarstva«. — CENE OGLASOV: za vsak m/m vsilne v širini enega stolpca 40 lir, za izposnetost 60 lir. Glavni urednik dr. Lojze Berce. Odgov. urednik dr. Stanislav Oblak. Založnik: Založba »Gospodarstva« Tisk: Tiskarna »Graphis«

FRANCOSKO - JUGOSLOVANSKI SPORAZUM, ki je bil sklenjen lansko leto 30. julija, je bil podaljšan za eno leto.

Bati - Batni obročki, Stigalni obročki, Batni svornjaki za vsa vrste motorjev. za avtomobile, mototrike, za plovo ter motorje industrijskih in poljedelskih strojev. Pooblaščen zastopnik: TUFANI dott. GIUSEPPE Trst - Ul. Gatterl št. 38 Tel. št. 94-273 EXPORT-IMPORT

D. PIERI TRST - TRIESTE - UL. XXX OTTOBRE 8 Telef. 29-812 - Telgr. KAPI - Trieste Import - Export vseh vrst PLUTOVINE in GRADBENEGA MATERIALA

MIZARJI Deske smrekove, macesnove in trdil lesov, tramo in pakete nudi najugodnejše CALEA Tel. 90441 T R S T Viale Sonnino, 24

G. M. COLOMBIN & FIGLIO UVOZ-IZVOZ PLUTOVINE in IZDELKOV Trst, Ulica I. della Croce 4 TEL. 94-570 Tigr. COLINER - TRIESTE

ELEKTROINSTALACIJSKO PODJETJE Ambrožič Milan TRST, UL. BOCCACCIO ŠT. 10 Sprejemamo vsa popravila in naročila za nove instalacije vseh vrst električnih napeljav. Pokličite našo telef. št. 29-322. Se priporočamo!

Mehanična delavnica in prodaja motornih vozil Tassan Bruno TRST - ul. Udine 61 - Telefon 37-512 Vam nudi po ugodnih cenah motorje »MOSQUITO«, mototrike »GAINA«, dvokolesa priznanih znamk ter pribor za »VESPE« in »LAMBRETTE«

BLEED Vas vabi V SVOJE DOBROZNANE PRVORAZREDNE HOTELE: GRAN HOTEL TOPICE JELOVICA PARK HOTEL KRIM TRIGLAV ki vam nudijo prijeten odvih ob slikovitem Blejskem jezeru U.V.S.E.T. OFFICIO VIAGGI SVIZZERO-TRISTINO TRIESTE - Ul. F. Filzi 5 - Tel. 35519 Na svojih potovanjih v inozemstvo (švico - Jugoslavijo) itd. je poslužujte naše TURISTIČNE PISARNE - Informacije - Hotelske rezervacije Turistične individualne in kolektivne vize.

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUZENJA

Poslovni koledar za avgust

Do 5. avgusta morajo proizvajalci sodav, umetne mineralne vode in leda ter...

Do 10. avgusta morajo delodajalci predložiti Zavodu za soc. zavarovanje (INPS) izpolnjene predpisane obrazce za zavarovanje svojih uslužbenecv in nakazati zavodu znesek dolgovanih prispevkov za soc. zavarovanje.

Do 18. avgusta morajo davkoplačevalci plačati tretji obrok davkov in taks v smislu plačilnega davčnega lista za 1954 in prvi obrok davkov in taks v smislu plačilnega davčnega lista za 1954-55.

NOVE ZAKONSKE DOLOČBE
Z mesecu Julija so bile v Uradnem listu ZVU objavljene naslednje nove zakonske določbe:

Ukaz št. 64 (28. 6.): Lesnica pristojbin za izvršila opravila izterjalcev neposrednih davkov.

Ukaz št. 65 (2. 7.): Podaljšanje poljedelskih pogodb - sprememba ukaza št. 167-1952.

Ukaz št. 66 (12. 7.): Predpisi o vrstah moke, kruha in testenin, namenjenih za trgovino.

Ukaz št. 67 (15. 7.): Pospeševanje grajnih stanovanj - dopolnilni predpisi z ukazoma št. 26-1951 in št. 131-1951.

Ukaz št. 68 (16. 7.): Sprememba nekaterih predpisov ki se nanašajo na prenos in prenosilne predpise o obveznem zavarovanju zoper pokilne nezgode v poljedelstvu.

Ukaz št. 69 (16. 7.): Razdelitev denarnih sredstev za financiranje uradov za zaščito in socialno pomoč delavcev.

Novo obdavčenje družb v Italiji

Italijanskemu parlamentu je vlada predložila osnutek zakona o novem davku, ki bo zadel trgovske, industrijske in druge gospodarske družbe ter ustanove, ki so dolžne predlagati bilanco. Senat je osnutek z nekaterimi spremembami še sprejel in ga ima obdriti še poslanska zbornica.

Previdena sta dva važnejša davka: davek na družbeno premoženje in davek na dohodek. Obdavčitveni določi naslednjih postavk: čistega dohodka ali izgube, ki ju ugotovi davčna oblast zaradi odmere pridobitne kategorije B aktivnih obresti, dividend, dobičkov, ki izhajajo iz participacij in iz drugih podobnih dohodkov, kakor tudi iz plač in nagrad, ki se dajejo upravnikom in članom upravnega sveta družbe in kolikor pressegajo običajno višino, predvideno v skupnih medznih pogodbah.

Višina davka na premoženje bo znašala po osnutku 0,75%; davek na dohodek pa se bo odmeril v višini 15%, vendar le v toliko, kolikor bo presegal 6% obdavčljivega premoženja.

ZASTOJ V TRGOVINI Z VINOM

Piran, 28. julija
Menda prvič v povojnih letih grozi marsikatere mu izstrmku kmetu nevarnost, da bo njegov lanski vinski pridelek dočkal v kleti novo trgatve, če se mu ne bo zaradi pomanjkljivih kletih že prej pokvaril.

Teško je reči, kje naj bi tical vzrok tega nerazveseljeva pojava. Verjetno je bil vzrok več, toda poglavito utegne biti ta, da je naš kmet, ki je tako po trgatevi videl, kako se trgovska podjetja pulijo za njegovo vino in kako so v zadnjih dveh letih spomlad in poleti cene vina naglo naraščale, odlašal s prodajo v upanju da se bo ta pojav ponovil tudi letos.

Ker so trgovinska podjetja prvotno dobavljala vino po visokih cenah in jih iz strahu pred izgubo nočejo znižati, so zato tudi v maloprodaji visoke cene, zaradi katerih tudi proizvajalci nočejo znižati svojih cen.

800.000 LUDI zaposlujejo nemške tovarne tkanin, to je 14% vsaj industrijskih namenečev in delavcev. OKOLI 5.000.000 DOLARJEV (3 milijarde 125 milijonov lir) je stal zadnji upor v Guatemali. Uporniškovo pokolovnika Castilla Armasa so javno pripravili in obožovali v Hondurasu.

25.000 IZVODIH so nastatni roman 'Poupée de Chine', ki ga je napisala 18-letna Francozinja Sonja Fournier. Romani mladih Francozov so v zadnjem času v Franciji zelo v modi. Velik uspeh je doživela tudi Francozinja Françoise (Franciska) Sagan s svojim romanom 'Bonjour Tristesse' (Pozdravljeni bodi, žalost).

300.000 LUDI zaposlujejo nemške tovarne tkanin, to je 14% vsaj industrijskih namenečev in delavcev. OKOLI 5.000.000 DOLARJEV (3 milijarde 125 milijonov lir) je stal zadnji upor v Guatemali. Uporniškovo pokolovnika Castilla Armasa so javno pripravili in obožovali v Hondurasu.

OKOLI 75.000.000 LIR stane modernizacija raketa 'V2', kakršne so zdaj namestili Američani v Bitburg-Bitfeld v Zahodni Nemčiji. Naši bralci se se spominjajo, kako so Nemci ob koncu zadnje vojne z raketa 'V2' obstreljevali London. Američani so po vojni zaplenili preostale rakete in povabili v Ameriko tudi nemške izvedence, ki so zgradili raketo. S takimi raketaimi lahko danes streljajo v daljavo 800 km.

ZA STANOVANJA AMERISKIH DRUŽIN V EVROPI. Ameriško vojno ministristvo zahteva nakazilo 350 milijonov dolarjev za graditev stanovanj družinam ameriških vojakov v Evropi. Nad 8 milijonov dolarjev bodo uporabili za graditev 616 stanovanj v Franciji. 175 stanovanj bodo zgradili za družine ameriških mornarjev v Port Lyauteyu v Francoskem Maroku in 64 stanovanj v Španiji. 2000 stanovanj bodo zgradili na Japonskem.

PREUSMERITEV PROIZVODNJE V TOVARNI ARRIGNONI
Ker spritno izvedene modernizacije tovarna 'Ampeleas' v Izoli popolnoma zadostuje za potrebe ribje industrije, je bila proizvodnja v tovarni Arrignoni preusmerjena na predelovanje povrtnine in zlasti na predelavo paradiznikov v paradiznikovo mezo, pe late in paradiznikov sok. V ta namen so bili nabavljeni najmodernejši stroji, ki bodo stekli še v tej sezoni. Spritno teh najmodernejših naprav bo tovarna lahko predelala vsako leto po 150 vagonov paradiznikov. To pomeni, da bo tovarna lahko predelala ves pridelek paradiznikov v kopskem o-

mezo, kurjavo in kruh, trinajsto plačo, 80% nagrado (od osnovne plače) za radijske naročnine, socialna zavarovanja ter prispevke v obratni in odpravninski sklad. Tako se povprečna osnovna plača uradnika, ki znaša okrog 32 tisoč lir, poveča z draginskih doklado na 52 tisoč lir, z vsami ostalimi prispevki in socialnimi zavarovanji pa na 90 do 100 tisoč lir na mesec. Nameščenec z osnovno plačo 17.000 lir prejme po odbitku prispevkov za socialno zavarovanje okoli 40.000 lir, osnovno plačo 50.000 pa okoli 80.000 lir. To pomeni, da stane Ustanovo vsak nameščenec povprečno od milijon 80 tisoč do milijon dve sto tisoč lir na leto, kar da za vseh 130 nameščenecv izdatok od najmanj 140 do 156 milijonov lir. Zato lahko upravni čeno trdimo, da krijejo dohodki Ustanove komaj stroške za osebe, funkcije ter za honorarje zunanjih stroške, ne morejo pa kriti vseh ostalih stroškov ali le v zelo skromnem obsegu. Te stroške, kakor na primer najemnine za prostore, popravila in vzdrževanje radijskih naprav, električna uporaba in razne pisarniške stroške, pa mora ustanova kriti s prispevki Zaveznische vojaške uprave. Koliko znašajo ti, ni mogoče vedeti, vendar se zdi, da ne presegajo 50 milijonov lir za redno vzdrževanje ustanove. Možno je tudi, da je sedanji proračun Tržaške radijske ustanove uravnotežen, ker je z dogovorom :

KRONIKA

TRST - DRAGO MESTO. Nekim nemški funkcionar je te dni zapisal, da je Trst eno izmed najrazvitejših mest v Evropi. Nekim guinejski turist je dejal, da je življenje v Trstu mnogo dražje kakor na Dunaju.

CESTO MED TRSTOM IN DOLINO bodo po izjavi načelnika oddelka za javna dela ZVU pričeli kmalu demontirati. V TRŽASKI LAJDELECNICI 'SAN MARCO' so pričeli graditi 19.000-tono ladjo petroleja, ki bo dolga 160,50 m, široka 22,20 m in visoka 12,15 m.

Nad 11 milijonov za vodovod v Standeržu. Gorški mestni svet je odobril 11 milijonov 800.000 lir za graditev vodovoda v Standeržu.

Razširava 'Tržaške industrije' v Milano. Središče za gospodarski razvoj Trsta je dalo pobudo za skupno razstavo Tržaške industrije v Milano (Galleria del Sagraio). Razstave naj bi se udeležili tudi tržaški obrtniki.

Cementarna v Umagu. V Umagu bodo v kratkem pričeli graditi novo cementarno. Stroški bodo znašali 1 milijardo 800 milijonov dinarjev. Gre za večji obrat. Glavna dvorana bo imela 250x60 m. Stroje bo izdelala tovarna 'Mjuro Djakovici' v Slavonskem Brodu. Poleg tega bodo v tujini naročili za 150 milijonov dinarjev raznih strojev. Letna proizvodnja bo dosegla 150.000 ton. Polovico njene proizvodnje bodo izvozili.

Zelenjava in sadje na tržiškem trgu

Na tržiškem trgu je fižol v stročju, pa tudi običajen. Poleg domačega in iz Cone B, je prišel na trg tudi fižol v stročju iz Gorisške in nekaj tudi iz Italije. Cena na debelo 50-70 lira na drobno 80-120. Običajni fižol ima približno iste cene. Paradižnikov je že mnogo na trgu, in sicer domačih in iz cone B. Blago je lepo. Med paradižniki za solato je znana vrsta 'clairis'. Cene na debelo: 30-80 lir za kg, na drobno 60-100. Bučke domače in iz cone B stanejo 30-80 lir na debelo, 50-80 lire na drobno. Cena novega krompirja 25-32 na debelo 40-50 na drobno. Paprika prihaja samo iz Italije, in sicer po 100-140 na debelo, 160-200 na drobno. Jajčevce (melancane) domači in iz Italije po 70-100 na debelo, 120-180 na drobno. Kumare domače in iz Italije 30-40 na debelo, 60-80 na drobno. Redča pesa, dolga 20-30 na debelo, 50-60 na drobno. Radiča je zdaj mnogo na trgu, in sicer gre po 100-120 na debelo, 130-180 na drobno. Na trgu iz ob 160 naprej na drobno. 'Vlodek' dolga 20-30 na debelo, 50-70 na drobno. Solata v glavah domače 60-80 na debelo 100-140 na drobno. Blaga je mnogo na trgu.

Jabolka letošnjega pridelka posebnega, gredo na debelo po 80-100, na drobno po 140-180. Bveskev je malo, ker je bila letina zelo slaba. Bago prihaja pevečina iz Italije. V zadnjem času je ga na trgu nekoliko več, cene na debelo 40-120 na drobno 90-180 lir. Smokev (fige) domače in iz cone B gredo po 40-100 na debelo in 100-180 na drobno. Hruške po 80-120 na debelo, 120-180 na drobno. Na trgu so domače marelice pa tudi iz Italije in gredo po 120-160 na debelo in po 200-240 na drobno. Iz Italije so prispelle prve češnje ki gredo na debelo po okoli 50 na d obno pa po 90-100 lire za kg.

NOV SODNIK
Z upravnim ukazom št. 38, so bile dr. Sergiju Serbu začasno poverjene sodniške funkcije, dodeljen je bil tribunalu v Trstu kot sodnik.

MOK KRUH IN TESTENINE - ZVU je določila vrste in standard moke, kruha in testenin za prodajo na anglo-ameriškem področju STO. Ukaz ZVU 12. Julija 1954 št. 68

JAVNA DELA V JUNIJU
V juniju 1954 je oddelak ZVU za javna dela sklenil s krajevnimi podjetji pogodbe za dela na anglo-ameriškem področju Svobodnega tržaškega ozemlja v vrednosti 286.279.873 lir. Najvažnejši načrti, za katere je namenjenih 234.351.696 lir, so gradnja hiš zavoda Avtonomnega Zavoda za ljudske hiše (Istituto Autonomo Case Popolari).

ZVU je izdala ukaz št. 68, s katerim dopolnjevanje zakonu o socialnem zavarovanju v kmetijstvu (16. II. 1938, 31. VII. 1938 in 10. VI. 1950).

Z ukazom št. 69 je ZVU nakazala zbirati 'Ufficio Confederale Assistentia e Previdenza della Camera Confederale del Lavoro' vsoto 11.004.673 lir za financiranje delovanja urada v letu, ki se konča 31. decembra 1953. Isti ukaz podeljuje tudi vsoto 6.643.132 lir ustanovi 'Patronato ACLI' za financiranje njenega delovanja v letu, ki se konča 31. decembra 1953.

Ugrabljeno imovino je treba vrniti!

Neki rimski list je te dni zapisal, da je bil spoznan med Italijo in Jugoslavijo glede Trsta dosežen do tri četrti. V tem obostvi ostala sporna četrtina ni lahko ugotoviti. Po vsaj verjetnosti gre se za dodatne podrobnosti, ki pa so za razvoj Trsta in obstanek tržaških Slovencev bistvene važnosti. Med temi je poleg priznanja kulturnih in gospodarskih pravic, uporabe jezika tudi važno vprašanje boravnave milijardne škode, ki je bila prizadeta Slovencev na Tržaškem po prvi svetovni vojni. To vprašanje je za obstanek tržaških Slovencev in za razvoj njihovega gospodarstva pravi pravcati bitni ali ne bitla.

Kateri narod bi se odpovedal milijardam, ki jih je zbiral v potu svojega obraza nad 50 let? Kako naj se tej pravici odneva naše ljudstvo na Tržaškem, ki je že tako na vsakem koraku zapostavljano? Kdor na bi priznal njegove pravice do etnikoskone, ta bi izpodlel življenje koroščin, iz katere poganjajo sokovi slovenskega gospodarstva v Trstu. Ali si te pogoste zamisli v dvajsetem stoletju razvoj gospodarstva brez denarnih zavodov, ki so bili Slovencev ugrabljeni? Poleg tega bi se moral ameriška in angleška diplomacija, ki povod poudarjate veljavnost demokratičnih načel, zavediti, da bi odrekanje pravice do etnikoskone pomenilo potrditev nedemokratičnih metod političnega in gospodarskega uveljavljanja, kakor jih je uporabljal fašizem.

Veliko pozornost je tudi v italijanski javnosti izzvala izjava predsednika izvršnega sveta vlade LR Slovenije Borisa Kraljgerja na proslavi 13. obletnice vstaje slovenskega naroda v Cronmiju. «Če se danes nova Jugoslavija skuša sporezumi z Italijo na osnovi dejitve STO se ona s tem prav nič ne odrekta niti svojim pravicam na ta ozemlja niti svojemu načelu dosledne borbe za samostojnost in neodvisnost ter doslednemu načelu nemešavanja v notranje zadeve tujih dežel. To je samo trenutno bila realna pot, ki more na tem področju usvariti pogoje nemotenega razvoja naprednih demokratičnih mirujočih sil...» Predsednik je še poudaril, da bi bil brez koristi in za jugoslovanske narode nesprejemljivi pompros, ki ne bi dajal zadostnih jamstev za demokratični razvoj, za svobodno udelestvovanje ljudskih množic in za svobodno kulturno in gospodarsko življenje slovenskega naroda na tržaškem področju.

Po zadnjih vesteh iz Beograda bi se tržaško vprašanje lahko rešilo do srede avgusta, ako bo pokazala Italija dobro voljo. Najprej bi podpisali pogodbo o daljninski vojaški zvezi, nato pa tržaški sporazum.

Ali je beljaški župan res tako govoril?

Poročali smo že, da so letos v Beljaku prišli na misel, da bi cerkvenemu opatišu dodali tudi sejmi in se udan dobrega sosedstva. Tega so se udeležili predstavniki iz sosednjih držav Jugoslavije, Italije, Nemčije in Švice. Kakor poročila 'Messaggero Venetico', je beljaški župan Serajnik (Se-reinjevič) povabil v Beljak tudi tržaškega župana Bartolija; v spremstvu tržaškega župana je bila tudi tržaška godba rektoratorja 'Guido Brunner'. V Beljaku so nastopile tudi narodne noše iz sosednjih držav. Župan Serajnik je v javnem govoru pozdrvil tržaške goste; poveljeval je gostoljubnost in patriotizem Tržčanov ter izrazil željo, «da bi Tržčani čimprej dosegli svobodo v mejah Italije». Prav tako javno (na občinskem trgu) je v italijanščini govoril tržaški župan Bartoli.

Vprašanje je, ali je beljaški župan res tako govoril, kakor poročila 'Messaggero Venetico'. Ako je to resnica, potem je gospod Serajnik napravil slabo uslugo dobremu sosedstvu. Mar res ne pozna dejanskega razpoloženja v Trstu, kjer je služboval kot uradniš Južne železnice od leta 1909 do leta 1913? Danes si Tržčani ne želijo prav nič bolj svobode v mejah Italije kakor pred prvo vojno.

DRŽAVNIKI SE DANES BOLJ ZAVEVAJO VOJNIH POSLEDIC

Med raznimi mnenji, ki so bila izražena ob letošnji obletnici sarajevske atentata (na avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda in njegovo ženo 28. junija 1914), je značilno mnenje nekoga nemškega zgodovinarja, češ da se danes državniki mnogo bolj zadevajo strahovitih posledic, ki jih povzročijo vojna, kakor leta 1914. Tedajši avstrijski zunanji minister Berchtold je ravnal nasproti Srbiji silno lahkomišleto. Prav tako general Hoetendorf, ki je dejal, da se bo vojni pohod proti Srbiji končal v nekaj tednih.

Ko poslušas tržaški radio...

blizno izračunati dohodek in stroške Tržaške radijske ustanove! Ogledajo si najprej dohodek. Radijskih naročnikov na področju A Svobodnega tržaškega ozemlja je približno 60 tisoč (po zadnjih podatkih 60.970). Vemo tudi, da znaša radijska naročnina za vsak radijski sprejemnik 2400 lir na leto. To da skupno 144 milijonov lir dohodkov na leto. Za radijske oglaševalece ostane težja, vendar se zdi, da dohodek ni manjši od 3 milijonov lir na mesec, to je približno 36 milijonov lir na leto. Skupne aktivne postavke Tržaške radijske ustanove bi znašale tedaj najmanj 180 milijonov lir.

KOLIKO STANE VZDRŽEVANJE?

Kaj pa stroški? Tudi ti so nam v glavnem znani, saj poberejo večino dohodkov plače funkcionarjev, uradnikov, delavcev ter honorarji za sodelavce. Po delovni pogodbi Tržaške radijske ustanove, ki je enaka Italijanski radijski družbi - RAI, od katere so jo prevzeli leta 1948, se deljic uradniki in delavci v več kategorij. Tako so razdeljeni na primer uradniki in sedem kategorij od A do F z najnižjo osnovno plačo 17 tisoč do najvišje osnovne plače 50 tisoč lir. V več kategorijah so razdeljeni tudi delavci in funkcionarjev poznane. K osnovnim plačam delavcev in uradnikov je treba priložiti draginske doklade, dvoletne poviske, doklade za

Ko poslušas tržaški radio...

radijskih oddaj ni prav nobenih pristojbin. Vse radijska podjetja so last družb ali zasebnikov, ki krijejo vse izdatke za upravo in vzdrževanje radijskih in televizijskih naprav izključno iz prejemkov radijskih oglasov ali reklame. V Trstu in v Evropi sploh je uradni stroj radijskih postaj še daleč od tega cilja. Predvsem so evropske radijske postaje ali monopol ene same države - od države protezirane - družbe ali državni monopol. Iz samih dohodkov radijskih oglasov bi torej evropske postaje zdaj še ne more živeti, pa jim tudi še ni potreba... Seveda nam niti dohodki iz radijskih oglasov pri naši radijski ustanovi niso znani, ker jih ljubosumno skrivajo z ostalim proračunom.

Slovenska postaja Trst II sploh ni sama na spondu oglasov. Ne vemo z gotovostjo, kaj je temu vzrok: ali premajhno zanimanje naših oglaševalcev-trgočev, obrtnikov in drugih podjetelj - ali radijske uprave same? Temu viru dohodkov bi se nikakor ne smeli odpovedati. Če v Ameriki plačujejo radijski oglaševalci celotno radijsko naročnino, zakaj bi morali biti v Trstu odvisni samo od radijskih naročnin, ki so enake za revne kot bogate naročnike, torej pravzaprav nesocialne.

Na podlagi podatkov o naročninah in o dohodkih iz radijskih oglasov (pri italijanski postaji) skušajmo zdaj pri-

Projektiranje - Montaža - Centralnih Kurjav in Vodovodnih Instalacij in Klearstvo

PROJEKTIRANJE - MONTAŽA CENTRALNIH KURJAV IN VODOVODNIH INSTALACIJ IN KLEARSTVO

ULICA S. GIUSTO 16 - TELEF. 93-609

MELILLO Alfredo

TRST - TRIESTE
Trgovina v A. Caccia 3, tel. 96-032
Delavnica v A. Caccia 10, tel. 90-159

ROLES: Sport - Popotna - Dirkalna - Otroška

LASTNA PROIZVODNJA - ORIGINALNI NADOMESTNI DELI

Zastopnik in glavna zaloga: ZADRUŽNI KONZORCIJ TRGOČEV Z JESTVINAMI

T R S T
Ulica Valdirivo 3
Telefon 35-034

prenosna taksa je predvidena v višini 2% od vrednosti, če ta ne prekaša enega milijona lir, v višini 5% pa pri vrednosti nad milijon. Če in kadar bo zakon uveljavljen, se na stvar povrno.
201 MILIJARDA TRGOVINSKEGA PRIMANJKLJAJA V ITALIJI. Od 1. januarja do 30. aprila 1954 se je uvoz v Italijo dvignil na 525 milijard 300 milijonov lir, izvoz pa na 323 milijard 700 milijonov. Nasprotni lansnemu letu v istem razdobju je uvoz narasel za 1,8%, izvoz pa za 12,2%. Uvoz je bil letos za 201 milijardo 600 milijonov višji kakor izvoz. Primanjkljaj v aprilu se je nasproti primanjkljaju ob koncu marca dvignil za 47 milijard 440 milijonov lir. Uvoz v aprilu je znašal 125 milijard 139 milijonov (v marcu 142 milijard 735 milijonov in v aprilu lanskega leta 126 milijard 798 milijonov). Izvoz je v aprilu dosegel 77 milijard 699 milijonov (v marcu 1.1954 85 mrd 296 mil. in v aprilu 1953 73 mrd 997 milijonov). Povprečni mesečni primanjkljaj znaša letno 47 milijard 440 milijonov lir.

Hotel „KOROTAN“
SEKIRA OB VRBSKEM JEZERU - KOROŠKA
NAJMODERNEJŠE OPREMLJEN
OBRAT Z VSEM KONFORTOM
INFORMACIJE PRI UPRAVI LISTA

SOSIĆ
ROSSI MARIO
OPČINE, TRG MONTE RE 4 - TEL. 21-155
Prodajamo piškolno, električne in druge štedilnike znamke „ZÖPPAS“, radio aparate priznanih znamk in električni material
ZASTOPSTVO „LIQUIGASA“
Nabavite ga lahko v Bazovici, Padričah, Trečvah, Konkanelu in Velikem Repnu
Prodajamo tudi na obroke - Oene ugodne!

Gostilna „EX USARO“
Filipović Ivan
UL. CARDUCCI 41
Postrežemo Vam z najboljšim domačim in isterskim vinom in domačim pršutom

JUGOSLAVENSKA LINIJSKA PLOVIDBA
DIREKCIJA - RIJEKA
Telegrami: JUGOLINIJA - Tel. 26-51, 26-52, 26-53 (poldnev) 26-61
VZORŽJE REDNI POTNIŠKO - BLAGOVNI PROMET IZ JADRANA
SEVERNO AFRIKO IN SEVERNO EVROPO VSARIH 7 DNI
TURCIJO IN GRČIJO „ 7 DNI
BLIŽNJI VZHOJ „ 7 DNI
SEVERNO AMERIKO „ 10 DNI
Zastopstvo v Trstu: „NORD-ADRIA“, Agenzia Marittima di V. BORTOLUZZI
Telegrami: „NORD-ADRIA“ - Trieste - Tel.: 37-613, 29-829
Uradi: T R S T, Piazza Duca degli Abruzzi štov. 7

Novo dospeli sezonski izdelki
Oglejte si naše nove modne sezonske izdelke moških, damskih in otroških čevljev. Priporoča se za nakup.
CALZOLERIA FIORENTINA Soc. a r. l.
TRIESTE - VIA E. TARABOCCHIA 2 - TEL. 96-536

Mysab Soave
PROJEKTIRANJE - MONTAŽA CENTRALNIH KURJAV IN VODOVODNIH INSTALACIJ IN KLEARSTVO
ULICA S. GIUSTO 16 - TELEF. 93-609

MELILLO Alfredo
TRST - TRIESTE
Trgovina v A. Caccia 3, tel. 96-032
Delavnica v A. Caccia 10, tel. 90-159
ROLES: Sport - Popotna - Dirkalna - Otroška
LASTNA PROIZVODNJA - ORIGINALNI NADOMESTNI DELI

ZAHTEVAJE
Radenska
ZDRAVILNI VRELEC
SRCE - JETRA - LEDVICE
ŽENSKÉ MOTNÍE IZSKRPNOSTI
Zastopnik in glavna zaloga: ZADRUŽNI KONZORCIJ TRGOČEV Z JESTVINAMI
T R S T
Ulica Valdirivo 3
Telefon 35-034

